

Landbrugets Side. Landbrugets Interesser gaar ikke i Retning af at faa den højest mulige Kornpris, men i Retning af at beholde sine Raavarer. De gaar i Retning af at opretholde Produktionsmulighederne for derved at kunne vinde ind paa Udlandets Markeder, og jeg tror at turde tilføje, at Nationen som Helhed vil være vel tjent med, om disse Landbrugets Bestræbelser kan lykkes. Vi har i Dag modtaget Handelsbalancen for Juni Maaned. Den frembyder samme mørke Billeder — ja, næsten endnu mørkere — som den foregaaende Tid. Saa vidt jeg har haft Lejlighed til at se, overstiger Importen Udførselen med et Par Hundrede Millioner for Juni Maaned. Det maa derfor være af allerstørste Betydning for Nationen, at vi kan vinde frem paa det udenlandske Marked med vore forædlede Produkter og derigennem levere det Byttemiddel, som er nødvendigt for at skaffe Landet de nødvendige Tilførsler i andre Henseender. Vi kan ikke vedblive at tilbytte os de Ting, vi trænger til, med Penge, vi maa snarest over til, at det kan ske ved Hjælp af Varer.

Jeg vil ogsaa se det som en Fordel ved at kunne nøjes med denne Ombytning, at derved vil man kunne komme af med en stor Del af disse Nævn, der, som ærede Medlemmer husker, aftvang Finansministeren et Hjertesuk ved det forrige Statslaanslovsforslags Behandling paa Grund af deres Dyrhed, og det er ganske givet, at ved deres Bortfald vil Landet spare ikke ubetydelige Beløb. Noget andet er naturligvis, at hvis en saadan Ombytning ikke kan stilles i Udsigt, kan der maaske nok gøres Indvendinger imod den foreslaaede Pris, blandt andet naar man henser til, at fremmed Klid maa betaales med ca. 40 Kr.

Der har jo lydt mange Bebrejdelser mod Landbrugerne i Forbindelse med lignende Lovforslags Behandling de foregaaende Aar, fordi man fra Landbrugets Side har krævet en saadan Pris for sine Produkter, at den levnede en rimelig Avance, svarende til den Prisstigning, som var foregaaet paa alt det, Landbruget skulde købe. Landbruget har ikke faaet Verdensmarkedets Priser for sine Varer. Det er et Faktum, og det er ligeledes et Faktum, at Landbruget har betalt Verdensmarkedets Pris for hele den Række Nødvendighedsartikler, det har skullet købe, det være sig Maskiner, Redskaber, Raavarer eller en hel Række andre Ting. Og der foreligger mange Eksempler paa, at

der paa disse Omraader er Prisstigning paa op til 1 000 pCt. og derover. Dette har Landbruget maattet gøre til Fordel for Industrien til Trods for, at det udelukkende er ved Udførsel af Landbrugsprodukter, at Industrien har kunnet skaffe sig sine Raavarer i Udlandet, idet det jo er Landbrugets Produkter, der har været Kompensationsmiddel, og det synes mig en ensidig og urigtig Betragtning, man gaar ud fra, naar man, hver Gang der er Tale om en Prisstigning paa Landbrugets Produkter, fremhæver, hvilken varefordyrende Indflydelse den har for Samfundet. Sandheden er dog den, at denne Værdi af Landbrugets forædlede Produkter netop er Betingelsen for, at Industri, Handel, Haandværk og Arbejderklasse kan opretholde den gode Eksistens, de efterhaanden tilkæmper sig; det modsatte vilde være ganske utænkeligt, og derom bærer ogsaa Fortiden Beviser i tilstrækkelig Udstrækning. Det er endvidere et Faktum, at Lønstigningerne baade for Haandværkets Vedkommende og paa Arbejde til Timebetaling har i fuldt saa stor Udstrækning givet sig Udslag som varefordyrende og dyrtidsskabende Moment. Jeg vil ikke udtale mig nærmere herom, blot konstatere det som et Faktum. Men derom synes jeg, man taler mindre. Det er derfor baade ubilligt og ensidigt, naar man stadig, hver Gang der sker en Prisstigning paa Landbrugets Produktion, fremholder, at netop *den* har en saadan uheldig Indflydelse paa hele vort Samfunds Økonomi, og man opnaar derved — jeg skal ikke sige, det er tilsigtet, men i hvert Fald opnaar man det —, at man lægger Landbruget for Had. Jeg synes, Tiden netop ikke er til at rejse Klasserne mod hinanden, det er noget andet, der er Brug for.

Man maa ogsaa betænke, at Landbruget er et Erhverv, der ifølge hele sit Væsen kun kan være tjent med at være underlagt Verdensmarkedets Chancer og Risiko. I 80'erne og 90'erne, da vi havde de faldende Priser, da Formuerne forsvandt, og da dermed ogsaa Ejendommene i mange Tilfælde gik over paa andre Hænder, kom Landbruget ikke til Staten eller Samfundet og bad om Beskyttelse. Jeg synes ikke, man skal se surt til Landbruget, fordi Forholdene nu har bragt vel det meste af disse Formuer tilbage igen, og det er for Resten blevet sagt fra kyndig nationaløkonomisk Side, at vi ret snart vil staa overfor en Nedgangsperiode, i hvilken det vil vise sig, at en Del af de Værdier, som man har regnet med, i Virkeligheden kun er Papir.